

PLA DOCENT PER ALS TÍTOLS PROPIS DE POSTGRAU

1. DADES GENERALS

- **TÍTOL:** Presó i Dret Penitenciari
- **PROGRAMA:** Curs d'Extensió Universitària
- **NOMBRE DE CRÈDITS:** 6
- **CURS (any acadèmic):** 2009-2010
- **DIRECTOR:** Dr. José Ignacio Rivera Beiras
- **COORDINADORA:** Dra. Mónica Aranda Ocaña
- **IDIOMA/ES:** Català/Castellà
- **ADREÇAT A:** Aquest Curs d'Extensió Universitària és destinat a tots/es aquelles/es estudiants de les Llicenciatures de la Universitat de Barcelona, així com a tots/es aquells/es professionals dins l'àmbit objecte del mateix.

2. COMPETÈNCIES

Capacitat d'autoaprenentatge mitjançant la realització d'activitats autònomes dels estudiants.

Assolir la construcció de discurs i anàlisi crític vers la realitat mostrada.

Habilitat de posar en pràctica els coneixements teòrics oferts pels docents mitjançant la resolució de casos reals.

Aquest Curs d'Extensió Universitària pretén aportar als seus estudiants eines per tal d'analitzar l'actual sistema penitenciari català i espanyol mitjançant l'aportació d'un marc teòric al respecte i la realització d'un conjunt d'activitats autònomes.

3. OBJECTIUS D'APRENENTATGE

L'objectiu d'aquest curs és tractar de mostrar, mitjançant casos pràctics, la realitat del sistema penitenciari. Amb aquest ensenyament els/les alumnes podran apropar-se i aprofundir en una matèria que d'altre forma no és possible donades les exigències curriculars de l'ensenyament de Dret on es pròpia l'execució de penes.

4. TEMARI

El marc normatiu del sistema penitenciari comparat, espanyol i català;

La situació penitenciària comparada, espanyola i catalana;

L'execució de sentència, la seva suspensió i les possibilitats d'evitar l'ingrés a la presó;

L'ingrés a la presó;

La classificació penitenciària dels presos penats;

El règim disciplinari a la presó;

El dret de defensa dels reclusos en incidències penitenciàries;

El control jurisdiccional de la privació de llibertat;

Els drets fonamentals de les persones privades de llibertat;

La situació de les dones privades de llibertat;

La situació dels joves privats de llibertat;

La situació dels migrants privats de llibertat;
La violència institucional a la privació de llibertat;
La recerca i el debat entorn de les anomenades alternatives a la privació de la llibertat.
ACTIVITATS AUTÒNOMES DELS ESTUDIANTS. RECERCA I TREBALL FINAL

5. METODOLOGIA DOCENT

La metodologia a seguir durant aquest curs consistirà en l'assistència a classe per rebre la Docència pertinent a l'àmbit d'estudi seguint les referències bibliogràfiques que seran assenyalades i la resolució dels diferents casos pràctics que seran exposats a les sessions.

6. ACTIVITATS DOCENTS

LLOC DE REALITZACIÓ: Facultat de Dret

PERSONES QUE IMPARTIRAN L'ACTIVITAT:

- Dra. Mónica Aranda Ocaña (investigadora de l'OSPDH)
- Dr. Jordi Cabezas (Advocat i investigador de l'OSPDH)
- Gemma Calvet Barot (Advocada en exercici)
- Marisa Díaz Fernández (Advocada en exercici)
- Cristina Fernandez (investigadora de l'OSPDH)
- Dra. Gemma Nicolás Lazo (investigadora de l'OSPDH)
- José Antonio Rodríguez Sáez (Magistrat-Jutge)
- Dr. Iñaki Rivera Beiras (Professor titular de la UB – Director de l'OSPDH)
- Erika Torregrosa (Funcionària de la Secretaria d'Execució Penal del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya)

Programació d'Horaris

(de 14 a 16 hs.)

FEBRER

Dimarts 23: El marc normatiu del sistema penitenciari a la Unió Europea i a Espanya.
(Prof. Dr. Iñaki Rivera Beiras)

Dijous 25: El marc normatiu del sistema penitenciari català.
(Profra. Erika Torregrosa)

MARÇ

Dimarts 2: La situació penitenciària a la Unió Europea, Espanya i Catalunya.
(Profra. Dra. Mónica Aranda Ocaña)

Dijous 4: L'execució de sentència, la seva suspensió i les possibilitats d'evitar l'ingrés a presó. L'indult.
(Prof. José A. Rodríguez Sáez)

Dimarts 9: L'ingrés a presó. Destinacions, classificació interior i primeres incidències.
(Profra. Dra. Mónica Aranda Ocaña)

Dijous 11: La classificació penitenciària dels presos penats. Graus i règims penitenciaris.
(Profra. Erika Torregrosa)

Dimarts 16: El règim disciplinari a la presó. Anàlisi i resolució de casos pràctics.
(Profra. Marisa Díaz Figueroa)

Dijous 18: El Dret a la defensa dels reclusos a l'àmbit penitenciari.
(Profra. Marisa Díaz Figueroa)

Dimarts 23: El control jurisdiccional de la privació de llibertat. Especial anàlisi de la figura del Jutge de Vigilància Penitenciària.
(Prof. Dr. Iñaki Rivera Beiras)

25 de març a 5 d'abril Setmana Santa

ABRIL

Dimarts 6: Els drets fonamentals de les persones privades de llibertat (anàlisi normatiu i jurisprudencial).

(Prof. Dr. Iñaki Rivera Beiras)

Dijous 8: La situació de les dones privades de llibertat. Problemàtiques específiques.

(Profra. Dra. Gemma Nicolás Lazo)

Dimarts 13: La situació dels migrants privats de llibertat. Problemàtiques específiques.

(Profra. Cristina Fernández Bessa)

Dijous 15: La situació dels joves privats de llibertat. Problemàtiques específiques.

(Prof. Dr. Jordi Cabezas Salmerón)

Dimarts 20: La violència institucional a la privació de llibertat. Especial anàlisi dels possibles casos de maltractaments i/o tortures.

(Prof. Dr. Iñaki Rivera Beiras)

Dijous 22: La recerca i el debat al voltant de les anomenades alternatives a la privació de llibertat (Profra. Gemma Calvet Barot)

7. AVALUACIÓ

Per tal de superar aquest curs, a més de l'assistència a un 80% de les classes i de la realització de les activitats autònomes que seran assenyalades durant el curs, els estudiants hauran d'elaborar i presentar un treball final amb la tutorització d'un professor/a tutor/a. D'aquesta forma la certificació del curs esdevindrà una Certificació d'Aprofitament.

8. FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

Bibliografia bàsica que es recomanarà per a cadascuna de les sessions, la legislació vigent pertinent a l'àmbit de l'execució penal a Catalunya i a l'Estat, així com el material de caràcter pràctic que serà ofert als estudiants pels diferents docents. Tanmateix, aquest curs requerirà de recursos i tecnologies informàtiques, elaborats i aportats pel Cos Docent, per tal de fer més aclaridor i comprensible la matèria objecte d'estudi d'aquest curs.